

> Retouradres Postadres Postbus 17 8200 AA Lelystad

ENW Kerngroep

**Waterdienst – Secretariaat
ENW Kust**

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postadres Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 0320 29 84 11
F 0320 24 92 18
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Gemma Ramaekers
T 06 11526462
E Gemma.Ramaekers@rws.nl

Datum 4 februari 2011

Onderwerp Mening van de ENW werkgroep Kust op het Nationaal Kader Kust

Bijlage(n)

-

Geachte leden van de ENW Kerngroep,

Vertegenwoordigers van het Deelprogramma Kust zijn op 29 november 2010 op kennismakingsbezoek geweest bij de ENW Kust werkgroep. Er is aan de ENW Kust werkgroep gevraagd een reactie te geven op de 80% versie van het Nationaal Kader Kust (NKK). DGW heeft laten weten het verzoek van het Deelprogramma Kust te ondersteunen in de vraag om een advies omtrent het NKK.

DGW heeft daarbij de volgende vragen aan ENW meegegeven:

- 1) Wat is het algemene beeld van ENW op het NKK en het vervolgproces?
- 2) Hoe ziet ENW de ontwikkelprincipes en de hoofdlijn in relatie tot de duurzame veiligheid van de kust?
- 3) Hoe kijkt ENW aan tegen de behoefte van de provincie om soepeler om te gaan met keringzones en met reserveringszones?

Het Nationaal Kader Kust wordt gepresenteerd als een richtinggevende handreiking voor het opstellen van de Provinciale visies en/of strategische agenda's en daarna het opstellen van de Nationale Visie Kust. De leden van ENW Kust hebben het Nationaal Kader Kust doorgenomen en zijn tot de volgende gezamenlijke mening gekomen:

Ten aanzien van de eerste vraag *'Wat is het algemene beeld van ENW van het NKK en het vervolgproces?'*

- constateert ENW Kust dat het Rijk in het verleden al de benodigde kaders heeft opgesteld o.a. in de vorm van de verschillende kustnota's. In het NKK ontbreekt een beschrijving van voorgaande beleidskaders en -voornemens (kustnota's, beleidslijn kust, het Nationaal Waterplan, 13 kustplaatsen) en de verbinding hiervan met het NKK. In het NKK dient daarbij aangegeven te worden of de bestaande lijn uit voorgaand beleid wordt aangehouden, of dat hiervan afgeweken wordt en er een nieuwe lijn wordt voorgesteld.
- constateert ENW Kust dat de status van het NKK, enkel op basis van het concept NKK, onvoldoende helder geformuleerd is. ENW Kust vraagt in het document duidelijk op te nemen of het NKK (m.b.t. de typologieën, ontwikkelprincipes e.d.) dwingend of vrijblijvend toegepast dient te worden.
- is ENW Kust van mening dat, om regionale gebiedsontwikkeling te laten slagen, het van groot belang is dat het Rijk de beleidskaders aangeeft

waarbinnen gewerkt moet worden. Deze beleidskaders moeten scherp zijn zodat deze eenduidig toepasbaar zijn. Zonder dergelijke beleidskaders ontstaat er een veelheid aan regionaal geoptimaliseerde plannen met beperkte landelijke samenhang, waardoor de plannen vaak niet haalbaar blijken. Het wensbeeld om te komen tot regionaal getrokken gebiedsontwikkeling vraagt om een sterke regie vanuit het Rijk, op die onderwerpen van het kustbeleid die aan het nationale belang raken. Op dit moment ontbreekt de nationale regie in het NKK. Om te komen tot een samenhangend resultaat is ENW Kust van mening dat het Rijk, in het vervolgproces, de sterke regierol voor de kustontwikkeling op zich moet nemen.

**Waterdienst – Secretariaat
ENW Kust**

Datum
4 februari 2011

- In de Nationale Visie is het van belang een visie op te nemen over:
  - a) De segmentering van de kust (zowel morfologisch als van de Ecologische Hoofd Structuur). Hierin dient aangegeven te worden of verdere segmentering (door o.a. jachthavens en dammen) van de kust gewenst is;
  - b) Het toekomstperspectief voor de badplaatsen. Er dient te worden aangegeven welke eisen er gelden aan de inpassing van urbanisatie aan de kust als geheel. Voor de uitbreiding van badplaatsen dienen generieke kaders ontwikkeld te worden. Hierin dienen de beperkingen en mogelijkheden benoemd te worden. De belangen van alle betrokken partijen (op alle niveaus) dienen algemeen gedefinieerd te worden zodat hier vervolgens regionaal/lokaal invulling aan gegeven kan worden.
- In het NKK is het onderwerp *kustuitbreiding* opgenomen in de bijlagen. Een duidelijke visie op kustuitbreiding in de hoofdtekst is gewenst. Opname in de bijlagen wekt de suggestie dat kustuitbreiding geen optie is. Indien kustuitbreiding op dit moment niet opportuun is voor het Rijk, vindt ENW Kust het wel belangrijk dat het Deelprogramma Kust de provincies vraagt een visie te vormen over kustuitbreiding en deze op te nemen in de Provinciale visies. Dit ter voorbereiding indien kustuitbreiding in de toekomst wel opportuun wordt geacht. Daarnaast is ENW Kust van mening dat het Rijk wel de regie moet blijven houden ten aanzien van het onderwerp kustuitbreiding. Het is niet wenselijk deze regierol neer te leggen bij andere (private) partijen.
- ENW is van mening dat het gebruik van typologieën voor de Nederlandse kust werkbaar is. Verdere uitwerking van de typologieën is daarbij wel gewenst, o.a.:
  - a) Met een uitleg hoe het proces rondom de totstandkoming van de verschillende typologieën verlopen is. ENW Kust stelt daarbij de vraag hoe de typologieën zijn gekozen?

De huidige opzet wordt ervaren als onoverzichtelijk. Het voorstel is om eerst in te zoomen op de deelgebieden (Zeeuwse Delta, Hollandse Kust, Wadden) en vervolgens hier de typologieën op toe te passen. Gebieden zoals de koppen van de Waddeneilanden en Maasvlakte 2 horen ook in deze typologieën thuis. Binnen de typologieën dienen tevens de gebieden te worden benoemd met een samenhang tussen het kustgebied en de buitendijkse gebieden langs de getijden rivier (Rotterdam/Drechtsteden).
  - b) Door nauwkeuriger aan te geven i) welke typologieën er allemaal gelden langs de gehele Nederlandse kust. Op deze manier kan de gehele Nederlandse kust dekkend gemaakt worden met typologieën en ii) hoeveel en welke delen van de Nederlandse kust afgedekt worden met het gebruik van de in het NKK opgenomen, 'standaard' typologieën.
  - c) Uitleg hoe het vervolgproces met betrekking tot het gebruik van deze typologieën eruit ziet.

Ten aanzien van de tweede vraag *'Hoe ziet ENW de ontwikkelprincipes en de hoofdlijn in relatie tot de duurzame veiligheid van de kust?'* is ENW Kust van mening dat een aantal wezenlijke zaken zoals buitendijkse gebieden en afslaggebieden te summier opgenomen zijn in het NKK. Daar waar het de veiligheid van het achterland betreft is dit voldoende in de wet vastgelegd. In het NKK dient er echter meer aandacht te komen voor de buitendijkse veiligheid en afslaggebieden.

Voorbeeld België: Recent heeft de Vlaamse overheid een duidelijk beleid geformuleerd voor bebouwde delen van de zeeweringen (duinen en dijken). Er is voor gekozen de zeeweringen zo te versterken dat de bebouwing niet in de afslagzone ligt bij een 1 in de 1000 jaar stormconditie met daaraan toegevoegd (nog onderwerp van onderzoek dat momenteel wordt gestart) dat de overslag die de bebouwing bereikt minder is dan 1 tot 10 l/s/m.

Met betrekking tot de laatste vraag *'Hoe kijkt het ENW aan tegen de behoefte van provincies om soepeler om te gaan met keringzones en met reserveringszones?'* kan ENW Kust zich enigszins voorstellen dat bij de provincies deze behoefte aanwezig is. Het hanteren van keringzones en reserveringszones en de bijbehorende restricties behoort echter tot de bevoegdheid van de waterschappen, die dit generieke juridische instrument ter beschikking hebben gekregen om hun taak als waterkeringbeheerder op een adequate wijze uit te kunnen voeren. De waterkering moet bijvoorbeeld aan de veiligheidsnorm voldoen, nu en in de toekomst en het waterschap moet in staat zijn de waterkering te (laten) onderhouden.

Het soepeler omgaan met keringzones en reserveringszones komt voort uit de wens om vanuit dit generieke instrument lokaal maatwerk te kunnen leveren. Dit vraagt dan ook om duidelijke afspraken, bijbehorende financiering en het op de juiste manier beleggen van verantwoordelijkheden, waardoor de waterschappen hun taak als borger van een veilige waterkering op adequate wijze kunnen blijven voortzetten.

Overigens hangt dit onderwerp nauw samen met het (toekomstige) 13 Kustplaatsenbeleid. Indien (door het Rijk) wordt gegarandeerd dat de kans op schade door duinafslag tijdens een stormvloed van de meest zeewaarts gelegen bebouwing in een kustplaats in de toekomst niet zal veranderen, heeft dat ook gevolgen voor de kans op schade in meer landwaarts gelegen bebouwing. (En dus ook voor eventuele bebouwing in de reservestrook.)

Door het nemen van richtinggevende keuzes en het stellen van duidelijke beleidskaders wordt daadwerkelijk uitvoerbare integrale gebiedsontwikkeling mogelijk. Belangrijke voorwaarde is samenwerking tussen overheidsinstanties en overheidslagen met een gedeelde en evenwichtige bijdrage aan de financiering.

ENW Kust vraagt of de Kerngroep de mening van ENW Kust deelt en bereid is dit onderwerp verder te brengen richting DG Water en Deelprogramma Kust in de vorm van een advies. Uiteraard biedt ENW Kust aan u daarbij, waar mogelijk en wenselijk, te ondersteunen.

Mede namens de ENW Kust werkgroepleden,

Met vriendelijke groet,

Prof. Dr. Ir. M.J.F. Stive
Voorzitter ENW Kust